

ЕШІЙ 22 АВГУСТ 1837.

N° 66.

22 AOUT
JASSY 5 SEPTEMBER 1837.

АЛБИНА РОМЖНЬСКЪ

ГАЗЕТЬ ПОЛИТИКЪ, ШИ ЛИТЕРАЛЬ.

ЕШІЙ,

Епітрапія пе ламнгз рапортъриле трумисе де кътэръ Інспекторій чеслораланте Съоале цж-нгталь, аш примит ши де ла Інспекція де Фокшенъ. Ши аиче спорібл тинеримей ʌ фунд-цътъриле елементелор றтнцътие а съ парл-доси ʌн асемине класъ аш трас мълцзмиръ ʌ публикълъй, пентръкаре спре ʌнсѣфлещръ си-гънцей тинерилор, Д. Д. Інспекторій Пост Йор-даки Прюнкъл, Спат: Асанаки Данъл, ши Дао: Ками: Щефанаки Даскалескул Пэхръ: Радъканъл Копчъ, Пахръ: Щеф: Елефтерій, аш ʌмпър-цият даръръ ʌнтръе схолеръ афаръ де ачеле ʌмпърциите дин партъкъ Епітрапіен.

Тимпъл чел фръмос, прінтор вінідор ши аш-къррилор де Ікономіе, 8рмѣзъ фрък ʌнчетаре. Кълдъра аш фост арънс ʌн 19ши 21 Август, аш 8мбръ 26 граде Ромжнъ ши ʌ тоате ачеле 3ише еръл атмосфернъ ера ʌнгракат де мате-рій електрикъ.

НОВІТАЛЕ ДІН АФАРЪ.

ТФРЧІА.

Іералим Сарим Ефенди, Бенлики а Д. Порцъ есте ʌнсърчинат а мерце ʌн Англія, спре а 8ра пе Кръстаса Викторія, аш прилежъл Англіцрій сале ла Трон.

РОСІА.

Пзи ла 18 Юли, аш ʌнтръат ʌ портъл де Одеса 465 ваке де негоц ши аш єшиг 400 ваке ʌнкъркате.

Дицинціозъ де ла Одеса къ ʌн ачел ли-

АВЕІЛЛЕ МОЛДАВЕ

GAZETTE POLITIQUE ET LITTERARIE

JASSY.

M. M. les Inspecteurs de l'école départementale de Focchany, par leur rapport, adressé à l'honorable Curatelle, informer du résultat qu'a produit l'examen public de ce semestre, et dans lequel les élèves ont fait preuve de progrès marquants. En témoignage de satisfaction, indépendamment des prix accordés par la Curatelle, des présens ont été distribués aux plus diligens, par M. M. les Inspecteurs: le Postelnic G. Prounco, le Spat: Asan Dano, M M. le Caminar Dascalesco, le Pah: Raducan Coptze, et M. le Pah: Elefterio.

Le beau temps, favorable à la vigne et aux travaux agricoles, continue sans interruption. La chaleur avait atteint le 19 et 21 Août à l'ombre 26 degrés Réaumur et pendant toutes ces journées, l'air de l'atmosphère était chargé de matière électrique.

ман ар фи сосит къцва милитарн ʌнсъмнацій ал гвардій М. С. Свлатанълъй, спре а фи фацъ ал маневриле, че аш а съ фаче ла Вос-несенск. Екс. С. Ах мед Ферік Паша амба-садоръл А. Поярте ла Віена, съ ашепта дин партъкъ М. С. Свлатанълъй.

ФРАНЦІА.

Съ паре сигър акъма, къмъкъ причина ʌнот-ителор кълаторій а Министрилор, ла Палатъл Ез, резеденція қрайълъй, есте ордонанца пентръ дисфінцаръ камерилор Де-пътацилор.

Дмопорадѣ политіеи Париж ла сфершитъл англън трактът, съ съла ла 909,126 оаменъ.

Скрипър дѣ ла Бона (л Африка) дин 26 юли лнцінцѣзъ къмкъ тавбра францѣзъ дѣ ла Гвелма саѣ атакат прии 8н лнсмнътор нѣмър дѣ тѣпъе дѣшмане. Ачелѣ дѣ ла Константина, съ команда лвн Салем-Бей, сънти фоарте апрапіетѣ дѣ тѣпеле францѣзъ комендантѣ дѣ колонелъл Діеввибіе, ши май лтодате зише, ле атакѣзъ.

Съ зише къ Мариле Шанселіе а Франціеи Баронъл Паскіе, есте фоарте болнав дѣ вро кжтева зише.

Продѣктърие Францій дѣ писте ан, съ съе къ апрапіерѣ ла 18 мін дѣ миліоне, ши анг-ме: продѣктъръ минерале: 281 миліоне; гржъ: 4700 міл; винаце: 2400 міл; фжи: 2100 міл; легумъ ши поаме: 786 міе; лемне: 423 міл; канинъ ши инъ: 150 міл; вите дѣмекніче: 1950 міл; мануфактъръ дѣ фабриче: 4200 миліоне.

Країл дѣ ертат декрѣтъл пе дой лнвіно-кціций а револтѣй дин Вандеа ши карій саѣ фост осаждит ла тоарте.

Дѣка ши Дукеса дѣ Орлеан аѣ фѣкът маре даръръ лн ашемантърие челе май лнсмнате а политіилор че визитѣзъ лн а лор кълтърие. Претѣндене ій съ лнтилпинъ дѣ лквіторій къ маре ентѣзіаѣмъ ши вѣкъріе.

МАРЕ БРИТАНІА

Крілса дѣ нѣмит пе Контеле Міністер, 8н філ неленітим а країлън рѣпосат, констабле а палатъл Віндзор, каре пост дѣшъ пентръ дїнсъл саѣ фост хотрѣт дѣ Монархъл.

Країл дѣ Виртимберг авѣ съ сосѣскъ ла Лондър ла 9 а къргѣторій, дар дѣшъ май проасните новитале дин Германия, М. С. со-сисъ ла сале статъръ къ принцесиле Марія ши Софія.

Челе май новж новитале деспре старѣ аль-мерилор лнцінцаѣзъ къ пнн ла 7 Август съ

алесезъ 268 реформаціи ши 259 торіс.

Бн енглѣз нѣмит Бисхоп, че овтерва къ Телескопъл къдерѣкъ дин парашют а ненорочитълън Кокинг, спуне къ ачеста дѣ къзът ка вро 55 секунде, дар дѣшъ че саѣ сфер мат кортълън дѣшъпра, ел дѣ къзът фоарте юте. Пропріетарій дѣ ла Вогехал вор да о серваде пентръ фолосул фамиліей рѣпосатълън Кокинг, гар Д. Греен, тот пентръ ачест скопог ва фаче о новж лнѣлцаре дѣ ванлон -аеростатик.

Новитале дѣ ла Сіера Леоне дин 30 юни, лнцінцаѣзъ къмкъ ла ачѣ колоніе, домік лнтрѣн кнп дѣшъмннгатор бодла нѣмита: фригърие голение. Вро 40,000 оаменъ ера болнавъ ши мѣлцъ дин Европій рѣпосасъ. Асемене ла вакеле енглѣз афлѣтоаре пин лиманърие колониціеи 8рма маре лнеболнгвирие.

Ла Ховик ла Контатъл Роксбург, саѣ лтѣмплат мѣлте нѣквінцъръ. Попоріл дѣ атакат тоате персоанеле че сокотѣ а фи алегрѣторій торіс; ле дижерзка ши алгнгнндаѣ голи пин 8лице ши дрѣнкнндуле ла апѣ, прѣкъм ши алте неорѣндуелъ. Нѣмай мілітарій дѣ пѣтът статорнічи лнннцѣ. Ла Вакефилд ла 8рма асемине тѣлѣзъръ дѣ мѣріт пнн акъм дозж персоане днтрѣ кареле Д. Маде кариле ера ом фоарте лнаввцит.

Съ лнцінцаѣзъ 8рмѣтоаре дѣшъмннгоаре новитале: лн 8рма тѣлѣзърълор ла Канада, доаж ваке Вестала, ши Шампіон къ Региментъл 83, саѣ порнит ла Квебек, ши съ май ашепта дїнвітор дин Вест - Индіи.

Ла фоата морцилор дѣ ла Ворчестер съ аф-лз пѣлікат, къмкъ ла Дѣтон, апрапіе дѣ Честерфилд, дѣ мѣріт Д. Р. Сарман ла вѣрстъ дѣ 160 анъ 8 лнн, кареле дѣ 26 анъ дѣ фост оре, ши ла каса лвн ласъ фін лкакте 83, 80, 69 ши 60 анъ.

ІТАЛІА

Новитале дин 5 Август аспра Холерій

деля Неаполи сънт фоарте джміккотоаре. Ачеста Епидеміе съ джміцніхъ дягъ атака диккотъ ли ачъ зи съ джболізисъ измай шаптеспрежъче персоане.

Краілъ дѣ Сардиніа саѣ порнит дя 2 дѣ ла Резіденціа са Палатъ Ракониги, ла Лиманіялъ дѣ Специа. Елъ воєшъ а вижита провинціа Генуа че есте аменінцатъ дѣ Холера, спре а оржиды мъсіриле Феритоаре.

Сікторій дѣ ла Сіциліа дніцінцатъ къмкъ ачъ немълціміцъ сар фи фолосит дѣ джміріфарѣ къмплантей Холера, спре а съ ръдника къ ревелісъ асупра Гвберніялъ, дѣ ла каре др фи черкідъ днітваріарѣ 8неній конституції че аѣ фосто автъ дя Епоха кандъ Наполеонъ къприсесе 8скатъл Италій, ши Сіциліа съ окірмъ съб протекціа Англій.

Солдацій Наполітеній саѣ пъртат фоарте би-не. Ребелій съ днітирасъ ли о биссерікъ пе каре Наполітаний, дѣпъ о днізъмълійтъ апъ-раре аѣ лъатъ къ асалтъ 8чигжидъ о мълцімѣ дѣ ресселій. Да Сіракузъ аѣ факът попорълъ към-плите крѣзімъ.

Да днічепутъл изѣвкнірій Холерій да Палермо амъ джміртъшил дѣ аколо новитале динъ-партѣ 8-нній Кореспондентъ ал Гажетій Універсале, кариле диккес а са реласіе: " къвой скріе май мълтѣ дѣвой ръммінѣ ли біацъ " тотъ ачелъ Корес-пондентъ ддаоце акума динъ 16 Іюли 8різтоа-риле: " Амъ ціврінтъ а скріе дѣвой май трзъ. Дауда Домініялъ днікъ ръсъфлъ ши сънтъ 8ніял динъ чій пъцінъ кариле, къприне фіннъ дѣ болаз амъ пътътъ скзпа;нич одатъ ши никъніе Холера наѣ фостъ аша дѣ къмплантъ ка аиче, ли къре дѣ 6 съотъмълъ аѣ съчедатъ писте 25,000 оаменъ дніккотъ о шжасиме а джмопоръ-рій аѣ липсит динтре иой. Негоцъл аѣ пердътъ ал съзъ разгъмъ, Статъл пе ай сънъ дрегътърій, дмвіцътъріле а ле сале подоаве !

" Чине др крѣде, пе кандъ политіа ноластръ щемѣ ли ачъ май къмплантъ ненорочирие, съ пли-нѣ нище фапте крѣде, каре днітърекъ тоатъ дні-

кипъирѣ оменїскъ! Попоръл нострѣ кътъ съ днітърѣкъ пе чій май славатиній лжквіторій ал Афричій, ши Исторіа ба днісъмна ла ле са-ле филе, къмкъ ла дніял 1837 саѣ мніккотъ дя Европа карне дѣ ом! Копій вій съ пънѣ пе Фригаре ши съ фрицѣ, феменъ ши фете съ влжокорѣ, ши синъл лор таетъ съ да кън-лор спре мніккаре дѣ нѣ съ гасѣ алцъ пофти-тигорій! Дѣ пе ачесте, цівдечнісъ ръмашница. Нѣ май потъ ръммінѣ аиче, мніа жмъ тремърѣ дескрайд.... Мълцъміта фіе Проній къ дѣ ла Неаполи аѣ венитъ днітърѣ дѣ оасте, каре аѣ дміфрінатъ пе крѣдъл попоръ! Спада дрентцій кърцъ пе ачъл ръзъ ши тимпъл аѣ днічепутъ а фи май съферіторъ. "

Да Сіракузъ саѣ револтътъ, асемине попоръл, аѣ дѣпъсъ пе дрегътърій, аѣ лънгатъ ачеде пъціне тръпъ ши аѣ дніккотъ дя посесіа тарін-лор четвъртій.

ГЕРМАНИЯ.

Архідъка Палатинъ съ ва днітърна ла Бъ-да ла міжлокъл лънъ Септемвріе дѣ ла въніе Ішел. Съ зинѣ къмкъ Ампіратъл Аустрій ва съ вижите же жмѣе капиталій а Бънгарій, дар ачѣстъ дніцінцадре нѣ есте дрѣкъ дадеверитъ.

Краілъ дѣ Виртенбергъ ши Принцесиле фін-челе сале, саѣ днітърнатъ ли Германія дѣ ла къ-літорія че факъсъ ли Оланда.

Краілъ ши Крѣаса Белій саѣ порнитъ дя 7 Августъ къ о свитѣ нѣмъролскъ ла въніе дѣ Спаа, 8нде аѣ ши соситъ дя 8.

Де ла Веіеръ ли Аустрія, съ дніцінцаджъ сосирѣ ли ачѣ політіе а Крѣасій дадеріе дѣ Не-аполи, каре вижите зъ пе а ей фінкъ дѣ-кеса дѣ Бернъ.

Принцъл кайрономъ а Баваріеъ ва съ се пор-нѣскъ дѣ ла въніе Ноадене (ли Оланда) ши ла съфѣршитъл лъній съ ва днітърна ла Мѣніхъ.

Принцъл Максимилянъ дѣ Лайнхтенбергъ саѣ нѣмитъ дѣ Краілъ, колонелъ ши пропріетаръ а Регіментълъ дѣ кавалеріе Лайнхтенбергъ, ши ва днічепе дніккотъ а са кълзторіе ли Ро-

сіа, үндє ба фи асемніе фалкз ла марелє ма-
невре. Дар Дукеса де Ланхтенберг а са май-
къ фримпрези къ а ей фамиліе аш мэрс ла въ-
иле де Крант.

Дупъ фицинцъръ де ла Лайвах, съ афлъ
къмкъ Краївл Саконіей кариле фъссе болнах,
пшѣ спре фисканцтошерє, ши издаждыл
а съ путь порни фикърнил та са капиталъ.

Краївл ши Країла де Хановер аш сосит
ли 5 ла въиле Карлсбад үндє бор ржмажъ
трій спітважній, дупъ каре съ бор фінторна
ли статуриле лор.

Д юла въндѣ країса Англій аш фінланит
а ей върстъ де 18 лиі, аш пріймит де дар
үн копач де олив (матлін) де ла Іерусалим
фінланитат ли цурнз ал ачестей Сфинте
Політій.

ІСПАНИА.

Генералъ Еспартеро, сосисъ ли 30 Юли
ла Фортанета, тот ли ачѣ 3и Орда аш къ-
принс Москверчела дупъ чѣ аш ржспине вро-
кжека баталіоне каристе че съ фінпори-
вѣ мишкъръ сале.

Съ юче къ Дон Карлос съ афлъ пурпурѣ
ли мѣнцилѣ де Кантабіея ши Генералій
Крзесій съ силеск ал фінцилѣ лкъ ши май
де апросе.

Амбасадоръ францій Контеле Латър - Мон-
егр аш сосит ла Мадрид, үндє Гввернъл съ
сиргъл де а лнвіл лвкърриле міністраре ал ар-
мій ши а лпіедека фінторнарѣ легіоней пор-
твгезе. Да Париз съ воровѣ деспре о вътъ-
ліе та каре Дон Карлос саф фи фінвінс де къ-
тръ Орда.

Скрисоръ де ла Парис фицинцахъ къмкъ Ка-
листій ал фи къпринс четатѣ Сеговія та деспі-
таре де о юи де ла Мадрид.

ПОРТУГАЛА.

Дупъ фицинцъръ пріймите дин Португа-

ліа, съ афлъ къмкъ мишкъріле та фінторъл Ша-
тей лвъл Дон Педро, самънъ а спори ла фоло-
свръши виртуте.

Алте новигале де ла Лисабона фицинцъръ
къ Гввернъл вирия асупра револтей, дар нв-
тврій партіде дин противъ възига фолосвръ.

ВАРИЕТЪЦІ.

Да Рома аш сосит үн копил де 8 лиі нв-
мит Партии Флавіо Кашило, наскът ла
Аморо, та Неаполи, ел четеце или скріе 10
лимен, де ши нв аш пріймит о класикъ фін-
цътвръ. Ел аш дат о првз а мінінатвльн
съя талант фицинцъ краївл Сичилій. Ачест
копил есте компаратріот ачелораланцъ дой ти-
нерй вредничъ де мірафе Винченцо Пікаро
ши Віто Манцъмеліе карій прин а лор фицил-
чере ли фінлата Матіматикъ де а дізлега
де рост провлеме, аш адъс та мірафе пе Акаде-
мія де Парис.

Д Політія Вевей та Свицера саф фін-
там-
плат ла 9 Юли үн феномен фолрте фінцин-
тор. Не лакъл апроієт саф фінформат о ко-
лонз де апз, а къріа васіз ера лакъл, та върфъл
діївнцъ пози ла үн нвр фінларт де 1000 палме.
Пе ла 9 чѣ: диминѣцъ, аш фінчепут апеле
а съ тълвъра, а мѣнши үн дес авр а съ ръ-
дика ла немісчрати фінзациме. Дупъ пъ-
цинн, мѣннат де вмнт, ачѣтъ колонз съ ръ-
пезъ спре апз, фінторнід ли үн рів ши сор-
бннд тоатъ апа поз ла сосирѣ съп үн мѣн-
те үндє саф префъкът та нвр аменинцътор,
каріле аш таєзрт асупра въилор фінвіннате,
фінессннд десръл фінтратнта къ ачеста аш
дізрдзчинат ши аш ржетврнат копачъ вѣкъ.
Би ом каріле адъна аринъ (нісжп) саф ржди-
кат десе позмажт къ сакъл съя. Ачест нв-
норочит, каріле май ли үрмъ саф фост акціат
де үн копачъ, де Фрикъ аша съ цмнѣ де ра-
мъриле сале, лкът ашѣ саф путьт деспірци
де ел.